

Les reformes penals i la seva relació amb: les demandes socials i els mitjans de comunicació.

Maria Cinta Accensi i Martínez

(caccensi@uoc.edu)

15/6/2014x

Índex

Resum	3
Introducció	4
Justificació.....	4
Objectiu.....	4
1. Les reformes del Codi Penal a Espanya 1995 fins avui	5
1.1. Pesima Respublica plurimae leges	5
1.2. L'expansió del dret penal la seva justificació	5
1.2.1. Anàlisi dels nous delictes creats en la 25.na reforma del Codi Penal realitzada l'any 2010.....	6
1.2.2. Crítica a la fragmentació i expansió del Dret Penal.....	7
1.2.3. Panoràmica general de les modificacions legislatives del Codi Penal més importants.....	8
2. Implicacions socials en les reformes penals. Llei Responsabilitat del menor i casos mediàtics	9
2.1 Casos mediàtics que han propiciat reformes i expansió en el dret penal espanyol.....	10
Conclusions	12
Valoració	13
Referències bibliogràfiques	13

RESUM

El present article se centra en analitzar la relació entre les diferents reformes penals al llarg del temps amb les demandes socials i mitjans de comunicació.

L'objectiu és veure si hi ha justificació davant les múltiples reformes penals que el codi espanyol ha tingut, i per això emprarem la història amb una cita de romà, Tàcit, i l'opinió mitjançant articles i llibres, de diversos penalistes uns a favor i uns altres en contra de l'expansió del dret penal espanyol.

Posteriorment relacionarem els mitjans de comunicació amb les demandes socials, posant com exemple la Llei de Responsabilitat del menor, o la llei de l'avortament, així com una taula amb notícies sobre casos de corrupció que posteriorment generen una reforma penal al nostre codi, conclouent finalment que Tàcit tenia una gran part de raó, i que tindriem que aprendre de la història, regular més no vol dir ser un més bon govern, no obstant en certs casos l'expansió del dret penal està justificada.

ABSTRACT

The present article centres in analyzing the relation between the different penal reforms along the time with the social demands and media.

The objective is to see if there is justification in front of the multiple penal reforms that the Spanish code has had, and therefore will employ the history with an appointment of roman Tacitus, and the author's opinion with articles and books, some in favour and others against of the expansion of the Spanish penal right.

Later we will relate the media and the social demands, putting like example the Law of no adult person, or the law of the abortion, as well as a table with news on cases of corruption that later generate a penal reform to our code, concluding finally that Tacitus had a big part of reason, and that we need to learn of the history, regulate more does not mean to be one better government, but in some cases the expansion of the penal right is justified.

INTRODUCCIÓ

Aquest projecte de recerca té la finalitat de cercar una explicació lògica a les diferents reformes penals, ja que en els mitjans de comunicació en espais molt breus del temps ens exposen la notícia “se reforma una part, o un article del codi penal...”, l’objecte de l’article és concloure si hi ha una necessitat o no de tanta reforma penal, per això hem cercat l’opinió de diferents penalistes, i un recull de diferents notícies i demandes socials sol·licitant reformes penals. La motivació del present article era comprendre el per què de tanta reforma penal i la relació amb les demandes socials d’algunes reformes, arribant a concloure dos respostes diferents però ambdós justificades.

OBJECTIUS:

Objectius generals del projecte:

- I. Enumerar les reformes del codi penal des de 1995 fins avui, segons diversos autors.
- II. Estudiar la finalitat de les reformes penals, la seva extensió i justificació, segons diversos autors.
- III. Criticar la fragmentació i l’expansió del dret penal espanyol.
- IV. Analitzar les implicacions socials d’algunes reformes penals, tot relacionant-ho amb casos mediàtics i demandes socials.
- V. Reflexionar sobre la necessitat de les reformes del codi penal.

Objectius específics del projecte

- I. Comparar la nostra societat actual amb la societat romana referent a la legislació.
- II. Investigar les causes que justifiquen l’expansió del dret penal.
- III. Desenvolupar el terme de les: “ velocitats” del dret penal.
- IV. Nomenar alguns casos mediàtics amb la innecessarietat de reforma del codi.
- V. Analitzar nous delictes d’una reforma posterior al 1995 i relacionar-los amb la justificació de l’expansió que ofereixi algun autor.
- VI. Exemplificar modificacions legislatives penals, per veure la seva diversitat.
- VII. Cercar notícies als mitjans de comunicació relacionades amb corrupció-reforma penal.
- VIII. Realitzar una visió crítica emprant diferents autors contraris a l’expansió de les reformes penals.

1 Les reformes del Codi Penal a Espanya 1995 fins avui.

El Codi Penal de 1995 ha sofert des de la seva promulgació múltiples reformes, fins a tal punt que múltiples comentaristes en dret penal han perdut en compte de les reformes que s'han produït al llarg del temps. Autors com Diaz-Maroto parlen de 26 reformes, Mestre Delgado diu que 24 i Quintero Olivares, diu que 27 modificacions. De tal manera que té un promig de nou mesos per tornar a ser "alterat i modificat".

Podem afirmar que la característica més destacable en l'evolució de l'ordenament punitiu espanyol sigui en sorprenent nombre de reformes penals, ja siguin directes o indirectes que s'han produït i han afectat a un gran nombre de preceptes del text penal.

Arribant a la conclusió que se legisla d'una manera sistemàtica i es injustificable que en un període breu de temps s'arribi a modificar dos i tres cops el mateix article del Codi.¹ No obstant si se pot justificar l'ampliació del Codi per regular aspectes inexistents al mateix.

1.1 Pesima Respublica plurimae leges

No obstant l'època romana no es pot comparar amb la nostra societat actual, hi ha alguns conceptes de la història que no es tindriem que oblidar per intentar millorar el futur, "aprendre del passat per un millor futur".

L'antiga reflexió romana de Tàcit: "Pesima respublica, plurimae leges" que vol dir: " que l'abundància de lleis no és un bon signe d'un bon govern", reflexa la innecessarietat en moltes ocasions de les reformes sofertes en el nostre codi penal.

Fent un cop d'ull a les infinites reformes que s'han produït a Espanya des de l'any 1995, arribem a la conclusió que les noves normes tindriem que tenir una mínima vigència temporal, per dotar d'una qualitat al nostre sistema, i no com ha estat passant que moltes d'elles són derogades o emmenades per altres en un espai breu de temps, un exemple clar: "successives reformes del text punitiu en matèria de violència de gènere i domèstica"².

1.2 L'expansió del Dret Penal i la seva justificació.

En el llibre "L'expansió del dret penal" del catedràtic Jesús Maria Silva Sánchez, de la Universitat Pompeu Fabra, ens parla que la nostra societat actual se troba amb l'aparició d'uns nous béns jurídics que en temps pretèrits no existien, tals com la delinqüència econòmica, els problemes del medi ambient, la delinqüència organitzada...d'aquests sorgeix la necessitat de regular-los, però amb el dret penal tradicional i clàssic al no contemplar-los al ser "nous", justificaria segons alguns juristes la creació del nou dret penal i la seva expansió.

El terme "expansió del dret penal" se refereix a la tendència legislativa cap a la creació de nous béns jurídics-penals, a l'ampliació dels espais de riscos jurídica-penalment rellevant i a una flexibilització de les regles d'imputació que caracteritzen el dret penal clàssic.³

Segons l'autor algunes causes que justifiquen l'expansió del dret penal i fan que aquest sigui un instrument qualificat de protecció de béns jurídics, són els següents:

- ✓ Nous béns jurídics o nova valoració dels existents, generant una realitat social, exemple: béns escassos que necessiten ser protegits, patrimoni històric –artístic, medi ambient,
- ✓ Aparició de nous riscos: per exemple la ciber delinqüència.
- ✓ Institucionalització de la inseguretat.

---

¹ Article: Reflexions sobre la reforma penal. Rodriguez Mourull, Gonzalo. Catedràtic Dret Penal.

² Debate sobre la doble velocidad del derecho penal, revista Iligall, article 335. Molina Gimeno, Fco.Javier.

³ Machado, Mariela. La protección penal de los bienes jurídicos colectivos y su relación con los delitos de peligro.

- ✓ Inseguretat del ciutadà: factors socials, jurídic i polítics han generat la percepció d'inseguretat per part del ciutadà, l'autor considera que els mitjans de comunicació són els responsables d'aquesta percepció contínua d'exposició al dany.

Segons Silva Sánchez, hi ha tres velocitats en l'expansionament del dret penal:

- 1a.velocitat: Referida a les característiques del dret penal tradicional, aquella que s'aplica les penes i mesures de seguretat respectant les garanties de l'individu, tal com emana del dret penal clàssic, i se sancionen les conductes individuals on la responsabilitat pot ser objectivament imputada.
- 2a.velocitat: Referida a un dret penal menys lliberal on els principis tradicionals han d'anar modificant-se per adaptar-se a les noves formes de criminalitat. La segona velocitat es per aquells il·lícits penals que tinguin prevista una pena no privativa de llibertat, exemple: inhabilitació, una multa... Un altre exemple es la possibilitat que persones jurídiques col·lectives puguin delinquir és un clar exemple que l'autor anomena amb relació a la necessitat del canvi en el dret penal.
- 3a.velocitat: És un híbrid de les dos anterior: flexibilitza les normes d'imputació i garanties processals per delictes que duen aparellades pena de presó. L'anomenaria dret penal de l'enemic, on s'aplicarien dos drets penal, una per als ciutadans amb totes les garanties que això suposa i un altre per los que se consideren enemics, o sigui nous tipus de criminalitat organitzada.

Altres autors com Blanca Mendoza Buergo en el seu llibre "El Dret penal en la societat de Risc", Winfried Hassemer, recolzarien la postura de la necessitat i justificació d'un "Dret Penal Modern", també conegut com la "necessària fragmentació del dret penal per donar resposta a nous delictes i formes criminals".

Perez Ferrer, argumenta que les reformes penals tenen una "sobrada" justificació, ja que esdevenen de canvis socials, econòmics, polítics, religiosos, culturals, d'exigències d'harmonització europea i altres obligacions internacionals, avanços tecnològics, noves realitats criminals, etc.⁴

1.2.1 Anàlisi dels nous delictes creats en la 25.ena reforma del Codi Penal realitzada l'any 2010.

La finalitat d'aquest anàlisi és justificar l'expansió del dret referents a nous béns jurídics o nova valoració dels existents, tal i com l'autor Silva Sánchez en la seva obra ho manifesta. Se modifica la llei penal per a les empreses, ja que incorpora nous delictes, noves conseqüències jurídiques i noves regulacions. Com a nous delictes i regulació dels existents:

- *Child Grooming o accés als menors de 13 anys per via telemàtica o telefònica amb fins d'abús sexual.*
- *Captació de menors per espectacles pornogràfics.*
- *Terrorisme, Pirateria, Assetjament laboral, Assetjament immobiliari.*
- *Atacs informàtics, Tràfic il·legal d'òrgans...*

La reforma del 2010 va pretendre donar una resposta penal davant de noves formes de criminalitat, com les derivades de les noves tecnologies, assetjament laboral...i tot això produït per la demanda social d'un tractament individualitzat per als delinqüents responsables de delictes sexuals i terrorisme.

---

⁴ Pérez Ferrer, Fátima. Consideraciones sobre las recientes líneas de política criminal en España. Anales del Derecho. ISSN: 1989-5992

1.2.2 Crítica a la fragmentació i a l'expansió del Dret Penal.

Diferents autors penalistes han criticat de manera ferma la fragmentació del dret penal, entre ells:

- *Laurenzo Copello*, que afirma que la fragmentació conté una discriminació del dret, tracte desigual, ja que si s'exclou la pena privativa de llibertat delicats socioeconòmics, mediambientals...etc per a que siguin englobats dins la segona velocitat, s'esta beneficiant a les persones que tinguin el poder econòmic per damunt d'aquelles persones que no ho tenen, donat a que mai s'arribaria per als primers a penes "corporals".
- *Sanz Moran*, diu que la fragmentació implica una falta de precisió conceptual per una genèrica alusió per diferenciar diferents tipus de velocitat, sense que se d'etermini de cap manera quins son els principis informadors que cada un dels tipus derivats de la fragmentació.
- *Dr. Miguel Bustos Rubio*, argumenta que l'expansió pot estar justificada, però la crítica quan aquesta s'empra com a justificació i fonament de noves reformes penals, amb l'argument: "que són necessitates de la nova societat del risc", quan la seva veritable finalitat és un altra, basada en la percepció de la inseguritat màxima per part del ciutadà, derivada de la magnitud en la cobertura del mitjans de comunicació...etc. Arega que moltes de les reformes penals que s'han generat els últims anys són conseqüència de les demandes, pressions socials...etc. Afirma que les "noves realitats socials" són l'excusa perfecta que té el legislador per sostindre les reformes i encobrir la seva finalitat real. Bustos considera que el dret penal està en mans d'uns pocs operadors i que molts de cops obvien la seva responsabilitat política però sobretot judicial que tindria que tenir.
- *Gonzalez Cussac, J.L.*, igual que Bustos argumenta la justificació de l'expansió, però diu que molts de cops la seva justificació, té un grau d'improvisació, un grau d'influència de les pressions dels mitjans de comunicació, de conveniències conjunturals, en definitiva ho engloba en el terme: "populismo punitiu".⁵
- *Sessano Goenaga, Javier Camilo*, afirma en el seu article "la protecció penal" que amb la fragmentació del dret penal aquest s'ha transformat en una eina de política de seguretat en detriment dels principis garantistes propis d'un Estat democràtic de Dret.⁶
- El dret penal modern segons *Jakobs* s'adreça per un camí anomenat "dret penal de l'enemic". El principal factor que ho justifiquen: Influència dels mitjans de comunicació en l'opinió pública: moltes reformes penals i legals, han nascut per calmar l'opinió pública davant una carència legislativa que deixava sense càstig o amb una pena mínima a l'infractor. Un clar exemple el trobem en la L.O.15/2007 de

---

⁵ González Cussac, J.L.: "La reforma permanente: clima de miedo, pensamiento impecable y derechos mínimos", en Comentarios a la Reforma Penal de 2010. Pàg 39.

⁶ Sessano Goenaga, Javier Camilo "La protección penal del medio ambiente" Revista electrónica de ciencia penal y criminología.

reforma contra els delictes contra la seguretat de tràfic, que justament va entrar en vigor abans del pont de la Constitució.

- *Radbruch*, aporta la cèlebre frase: "...no tinguem més Dret Penal, sinó un millor dret penal". Amb aquesta frase l'autor aboga per allunyar-se de l'anomenat populisme punitiu, i que el dret Penal sigui garantista funcionant baix el Principi d'Intervenció Mínima.

1.2.3 *Panoràmica general de les modificacions legislatives del Codi Penal més importants:*

Exposarem una petita mostra de modificacions legislatives al llarg del temps, que ens dona una visió global de la tasca modificativa del Codi Penal.

- ✓ L.O. 11/1999 de 30 d'abril, sobre delicats contra la llibertat sexual.
- ✓ L.O. 5/2000, 12 gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.
- ✓ L.O. 7/2003, 30 juny mesures de reforma pel compliment íntegre i efectiu de les penes...
- ✓ L.O. 11/2003, 29 setembre de seguretat ciutadana, violència domèstica i integració social dels estrangers.
- ✓ L.O. 15/2003, 25 novembre que inclou reformes en la Part General i Especial del codi.
- ✓ L.O. 1/2004, 28 desembre, mesures de protecció íntegral contra la violència de gènere.
- ✓ L.O. 2/2005 de 22 juny que deroga els articles relatius a la convocatòria d'eleccions i referendums.
- ✓ L.O. 15/2007 de 30 novembre que afecta als delictes contra la seguretat vial.
- ✓ L.O. 2/2010 de 3 març que ofereix una nova regulació de l'avortament...

De les exposades agafarem una i cercarem les diferents reformes penals que ha tingut, arribant a la conclusió que en funció del govern que legisla en el moment de la reforma, el contingut de la norma pot variar altament, amb lo qual s'estableix una relació triple, entre: la norma legislada, el poder executiu que l'emana i el contingut de la mateixa..

Avortament:

- Regulada per la Llei orgànica 9/1985, aprovada el 5 de juliol de 1985, on se despenalitzava l'avortament induït en 3 supòsits: risc greu per la salut física o psíquica de la dona embarassada sent un supòsit terapèutic, supòsit criminològic en el cas de violació, un tercer supòsit anomenat eugenèsic en cas de malformacions físiques o psíquiques. D'acord amb aquesta llei, la gestant podia interrompre el seu embaràs en centres públics o privats les primeres 12 setmanes en cas criminològic, 22 setmanes en el cas eugenèsic i en qualsevol moment en cas terapèutic.
- Regulada de nou, amb la Llei orgànica 2/2010, de 3 de març, de salut sexual i reproductiva de la interrupció de manera voluntària de l'embaràs. Llei fonamentada en garantir els drets fonamentals establerts per OMS i regular les condicions de la interrupció voluntària de l'embaràs.

De tal manera que alguns autors, de manera justificada qualifiquen la “legislació penal espanyola” com una : “legislació líquida”, fent referència a la seva propensió als canvis i la dificultat per a que aquestos se mantinguin i prenguin cos.⁷

2 Implicacions socials en les reformes penals. Exemple: Llei Responsabilitat del menor i casos mediàtics.

Una de les crítiques més dures que ha rebut el dret penal modern i la seva expansió, ha estat l'excés de legislació produïda en el codi penal i com aquesta en nombroses ocasions ha estat legislada degut a les demandes socials i la pressió dels mitjans de comunicació.

De tal manera que si ens qüestionem quin impacte jurídic té el dret penal esdevingut de les peticions socials, ens trobaríem en múltiples casos molt mediàtics i que posteriorment van ser regulats mitjançant l'expansió del dret penal.

Referent a la llei orgànica que regulava la responsabilitat penal dels menors, LO 5/2000, 12 gener, aquesta llei va tenir 5 modificacions per adaptar-se a successos tràgics i socials.

Exemples:

- “El crimen de la catana 01-4-2000”, o el “crimen de San Fernando de 26 maig 2000”, van tenir tal nivell de notorietat als mitjans de comunicació, que la sensació d'inseguretat social davant el comportament greu de menors va portar una actitud de rebuig a la llei del menor i una corrent social que demandava una reforma de la llei.
- Cas Sandra Palo⁸, després de la posada en llibertat d'un dels menors condemnats per la mort de la jove, la seva família va sol·licitar l'enduriment de la llei penal del menor. Se van succeir reformes de la llei penal del menor LO 8/2006, 4 desembre modificadora de la llei penal del menor. Però el debat quedava obert ja que se considera insuficient la reforma.⁹

En el llibre “La política Criminal Mediàtica” de la Laura Pozuelo Pérez de la Editorial Marcial Pons, tracta en un dels seus temes de la interacció entre els mitjans de comunicació i el Codi penal. Arribant a la conclusió que per causa de les demandes socials han esdevingut les reformes penals i aquestes una vegada aplicades no han estat efectives, ja que s'ha intentat que la llei penal del menor tracti aquest de manera diferenciada als adults, però l'enduriment de la llei encara no ha estat suficient, com a mesura coactiva.

---

⁷ SERRANO GÓMEZ, A.: “Legislación líquida. Una nota sobre el Proyecto de Ley de 2009”, en *Revista Española de Ciencia Penal y Criminología*, mayo, 2010

⁸ http://www.uned.es/dpto_pen/delincuencia-juv/jurisprudencia/caso_sandra_palo.pdf

⁹ Article de Dret penal: A propósito de la demandada reforma de la Ley Orgánica reguladora de la responsabilidad penal de los menores <http://noticias.juridicas.com/articulos/55-Derecho-Penal/200709-49756824632147.html>

2.1 Casos mediàtics que han propiciat reformes i expansió en el dret penal espanyol.

Cercant diferents fonts d'informació com bases de dades jurídiques i articles de diari, trobem múltiples esdeveniments que tracten aquest tema, seleccionem quatre esdeveniments, en diferents moments del temps notícies relacionades amb casos d'escàndol mediàtic i les reformes penals consegüents, amb la finalitat de poder-ne extraure'n conclusions i contestar a la pregunta sobre l'efectivitat de l'expansió del nostre Codi Penal.

- **Trama Gürtel**¹⁰: El ex-president Camps i la resta d'implicats en la trama van tenir la sort de ser enjudiciats abans de la reforma penal del 2010, de tal manera que el seu comportament delictiu s'englobava dins l'article 426 CP: entre una multa de 3 a 6 mesos a una pena de presó de 2 a 4 anys, per passar en la nova reforma penal a una multa de 12 a 24 mesos i inhabilitació especial per treball o càrrec públic de 3 a 7 anys nou article del codi penal 420 de la reforma del 2010.

De tal manera que al no tenir efectes retroactius, ens preguntem, de què ens serveix tants de casos mediàtics, si la regulació és a posteriori i no resulta efectiva. Fins quin punt és efectiu el nostre Codi Penal.

- **Amnistia Fiscal**¹¹ : Cas Bàrcenas, imputats de la Gürtel, Cas Pujol. El govern espanyol va decidir crear una "amnistia fiscal" per a aquelles persones que volguessin declarar de manera voluntària els diners que tinguessin en paradisos fiscals i altres, i a canvi de pagar el deute tributari més una petita sanció evitaven el delictes fiscal, per això el govern va realitzar una modificació al codi penal¹² amb lo qual la persona no tindria ni antecedents ni aniria a la presó i regularitzaria la seva situació fiscal.

Amb l'amnistia fiscal, l'executiu espanyol va posar en evidència que s'estava legislant afavorint a les grans i mitjanes fortunes i als defraudadors, posant en evidència la necessarietat d'aquesta amnistia fiscal, i el principi "qui la fa la paga".

- **Cas Urdangarin**¹³: El ministre de justícia espanyol, Ruiz Gallardon, va incloure en la reforma del Codi penal, una reducció de les penes relatives al delictes de malversació de fons públics article 432 CP, quan li afectava de manera directa, ja que està inclòs dins del cas Urdangarin, ja que la societat d'aquest va rebre pagaments de l'Ajuntament de Madrid quan l'actual ministre era llavors alcalde de la ciutat. Efectivament amb aquesta reforma s'afavoreix la infracció i fins i tot se podria evitar la presó.

Amb aquest cas que encara roman obert, la justícia està sotmesa a un alt grau de demanda social per part dels ciutadans, que demanen justícia i igualtat. També hi ha una gran influència

---

¹⁰ <http://penal.blogs.lexnova.es/2011/07/20/pero-%C2%BFque-has-cohecho-a-proposito-de-la-gurtel/>

¹¹ <http://www.elconfidencial.com/especiales/paraisos-fiscales/2013/04/10/espana-relajo-las-sanciones-penales-por-evasion-fiscal-tras-la-amnistia-118504>

¹² Ley Orgánica 7/2012, de 27 de diciembre, por la que se modifica la Ley Orgánica 10/1995, de 23 de noviembre, del Código Penal en materia de transparencia y lucha contra el fraude fiscal y en la Seguridad Social.

¹³ http://www.republica.com/2013/07/14/la-reforma-penal-de-gallardon-le-puede-beneficiar-al-ministro-de-justicia_677133/

pels mitjans de comunicació, i el triple triangle anomenat anteriorment torna a aparèixer: norma legislada o a legislar, govern que l'executa i el contingut de la mateixa.

- **Corrupció relacionada amb polítics, events, càrrecs públics...:** Adjuntem un llistat de notícies, amb algunes notícies sobre la corrupció al nostre país, una gran part d'aquestes se relaciona posteriorment amb una reforma o modificació penal.

Casos	Link
Los principales procesos de corrupción con investigación en curso	http://www.lavanguardia.com/politica/20130120/54362118190/procesos-corrupcion-investigacion-curso-espana.html
El artículo de Der Spiegel sobre la corrupción en España	http://www.spiegel.de/international/europe/corruption-charges-have-spanish-prime-minister-rajoy-on-the-defensive-a-880244.html
Listado de políticos españoles imputados por corrupción y que, a pesar de todo, siguen políticamente activos	http://www.alertadigital.com/2012/03/30/estos-son-los-politicos-espanoles-imputados-por-corrupcion-y-que-a-pesar-de-todo-siguen-politicamente-activos/
Quien introdujo la prescripción a los 4 años?:	http://cuentas-claras.org/2013/01/22/la-ley-de-2012-incluy-la-prescripcin-a-los-4-aos/
Hecha la ley, hecha la trampa. La Ley vigente durante el escándalo Gürtel, antes y después de 2007:	http://cuentas-claras.org/hecha-la-nueva-ley-hecha-la-nueva-trampa/
La 'trama Gürtel' pagó a Ana Mato 50.000 euros en viajes y productos 'Louis Vuitton'	http://www.publico.es/450002/la-trama-gurtel-pago-a-ana-mato-50-000-euros-en-viajes-y-productos-louis-vuitton
Andalucía Oriol Pujol figura en las tres tramas del «caso Campeón»	http://www.larazon.es/detalle_normal/noticias/306444/oriol-pujol-figura-en-las-tres-tramas-del-caso
UGT preparó el ERE con más de 800.000 euros de superávit	http://www.abcdesevilla.es/andalucia/20130125/sevi-superavit-201301242126.html
Los 10 casos de corrupción más escandalosos de Andalucía	http://www.periodistadigital.com/andalucia/jaen/2012/06/09/la-ruta-de-la-corrupcion-los-10-casos-mas-escandalosos-de-la-izquierda-en-andalucia.shtml
Retrato de 10 años de corrupción [elpais.com] 10 MAR 2012	http://ccaa.elpais.com/ccaa/2012/03/10/andalucia/1331413631_988329.html
Año y medio de cárcel para el alcalde de Piélagos por prevaricación urbanística	http://www.20minutos.es/noticia/971578/0/
El condenado por el fraude de las huertas solares vuelve a su puesto de funcionario por orden judicial	http://www.elplural.com/2013/01/28/javier-lasarte-vuelve-a-su-puesto-de-funcionario-por-orden-judicial/
Banca Catalana, 3%, cas Pretòria i cas Palau, casos de corrupció on CiU ha sortit gairebé sempre impune	http://bit.ly/TbY4kU
El Ex-Alcalde d Calella x CIU, Ramon Bagó, obtuvo 12Millones en contratos irregulares	http://ccaa.elpais.com/ccaa/2012/10/10/catalunya/1349899333_008262.html
Felip Puig cobró 250.000 euros en comisiones con el caso Palau	http://vozpopuli.com/nacional/17370-felip-puig-cobro-250-000-euros-en-comisiones-del-palau-segun-el-borrador-de-la-policia

Amb aquest llistat ens preguntariem, empra el poder executiu de manera abusiva la seva capacitat de legislació en benefici propi? És necessari tanta reforma penal a posteriori? Se considera eficaç el Codi Penal?

En una entrevista, l'autora del llibre: "La política criminal mediàtica", Dra.Laura Pozuelo Perez, ens dona la resposta a la pregunta sobre l'efectivitat del Codi Penal: quan ens diu que lo que es eficaç no es tant la llei, sinó la intervenció i aplicació que d'ella se realitza. L'autora aboga per defensar el Codi penal, argumentat que té un contingut ampli i dur en referència a la quantitat de conductes que es sanciona. No obstant afegeix que el Codi es eficaç en la majoria de casos: delictes patrimonials, delicte contra la salut pública, delictes contra la vida...Però també agrega que el codi es insuficient i no eficaç en termes de corrupció, ja que no es un problema de tècnica legislativa, que evidentment se pot millorar, sinó que és un problema ja que els delictes no s'apliquen ni es persegueixen, ni molts de cops se denuncien, i quan s'han denunciat la investigació resulta molt difícil.

De tal manera que la mostra de quatre casos estudiada, és una representació de la realitat legislativa del codi penal que actualment estem tenint, arribant a la conclusió: Pesima respublica, plurimae leges" que vol dir: " que l'abundància de lleis no és un bon signe d'un bon govern",

CONCLUSIONS

Amb el present projecte arribo a múltiples conclusions que són:

- És ben cert que per més que un govern legisli mai voldrà dir que serà un bon govern.
- Segons diversos autors, de manera justificada se necessita l'expansió del dret penal i aquest implica les reformes penals, ja que l'entorn (tot allò que ens envolta) és totalment dinàmic, i sorgeixen nous delictes i noves conductes que abans no existien o existien i no se'ls valorava com a tals que necessiten ser regulats. Aportem múltiples autors que recolzen aquesta tesi.
- També és cert la crítica de molts altres autors, que afirmen que de manera abusiva se legisla el mateix concepte sense necessitat, o bé se legisla d'acord amb les necessitats dels governants i no del poble, fent un abús del mateix, l'exemple de l'amnistia fiscal resulta evident.
- Arribem a la conclusió aportant més de 10 links que tracten casos mediàtics dels mitjans de comunicació relacionats amb corrupció i reformes penals, que quasi totes estan relacionats amb reformes del codi penal, cosa que ens fa preguntar si hi ha tanta necessitat de reforma un codi que moltes vegades resulta ser ineficaç, com en el nostre estudi aportem les modificacions de la llei del menor que encara avui en dia molts autors consideren insuficient. La sensació ciutadana d'impunitat davant aquests casos provoquen demandes socials referents a una millora en l'aplicació i estructura del nostre codi penal vigent.
- També se posa en dubte la utilitat de tanta reforma, ja que se relaciona diferents reformes amb diferents conseqüències en funció del govern que legisli, com exemple l'avortament.
- Concloem que el codi es efectiu, però no al cent per cent, i que necessita evolucionar així com evoluciona l'entorn, i apareixen nous delictes que necessiten ser legislats.
- Finalment s'arriba a la conclusió que hem evolucionat solament en una part, ja que la frase de Tàcit resulta aplicable molts segles després.

VALORACIÓ

La valoració del treball ha estat completament positiva, ja que sempre m'havia preguntat perquè era necessari tanta reforma penal, i perquè molts de cops les penes no s'ajusten al delictes comés, ja sigui per un buit legal al no existir regulació o per l'enduriment dels delictes...

La dificultat que he trobat ha estat com fer un esquema de les preguntes que volia respondre i després trobar la informació exacta a la meua pregunta. El fixar objectius generals i específics m'ha ajudat bastant.

També volia saber quina relació hi ha entre els mitjans de comunicació, demandes socials amb tantes reformes penals...i veiem que molts de cops se legisla per la cerca del "vot" o bé se legisla de manera innecessària per ideals polítics (avortament actual).

Finalment i de manera molt curiosa adjunto link amb més de 10 notícies sobre la corrupció a Espanya i, resulta tan curiós que al posar al cercador: "Bárceñas i reforma del codi penal", "Urdangarín i reforma del codi penal...", la majoria dels links aportats ja contenen el terme "reforma penal", lo que ens fa pensar en la necessarietat o no de tanta reforma, i a qui beneficia molts de cops la mateixa.

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

Pozuelo Pèrez, Laura. *"La política criminal mediàtica"*. Editorial Marcial Pons. 2013.

Silva Sánchez, Jesús Maria. *"La extensión del derecho penal"*. Editorial Civitas 2001.

Article: *Reflexions sobre la reforma penal*. Rodríguez Mourull, Gonzalo. Catedràtic Dret Penal.

Debate sobre: *" la doble velocidad del derecho penal"* , revista Iligall, article 335. Molina Gimeno, Fco.Javier.

Machado, Mariela. *"La protección penal de los bienes jurídicos colectivos y su relación con los delitos de peligro"*.

Pérez Ferrer, Fátima. *Consideraciones sobre las recientes líneas de política criminal en España*. Anales del Derecho. ISSN: 1989-5992

González Cussac, J.L.: *"La reforma permanente: clima de miedo, pensamiento impecable y derechos mínimos"*, en Comentarios a la Reforma Penal de 2010. Pàg 39.

Sessano Goenaga, Javier Camilo *"La protección penal del medio ambiente"* Revista electrónica de ciencia penal y criminología.

SERRANO GÓMEZ, A.: *"Legislación líquida. Una nota sobre el Proyecto de Ley de 2009"*, en Revista Española de Ciencia Penal y Criminología, mayo, 2010

Article de Dret penal: *"A propósito de la demandada reforma de la Ley Orgánica reguladora de la responsabilidad penal de los menores"* <http://noticias.juridicas.com/articulos/55-Derecho-Penal/200709-49756824632147.html>